

***POLIVALENT DE TASQUES D'AUXILIAR
DE SERVEIS (II)***

*Escoles Especials Llar de Sant Josep
Diputació de Lleida*

INDEX

1. Justificació.
2. Objectius del Programa.
3. Col·lectiu al que s'orienta.
4. Estructura Acadèmica.
5. Àmbits de Formació:
 - 5.1.- Formació Bàsica
 - 5.2.- Formació Professionalitzadora
 - 5.3.- Formació i Orientació Laboral
 - 5.4.- La Tutoria.
- 6.- Durada del Projecte.
- 7.- Concreció curricular del programa a realitzar, els objectius i els continguts de cada àmbit de formació:
 - 7.1.- Formació Bàsica
 - 7.2.- Formació Professionalitzadora
 - 7.3.- Formació i Orientació Laboral
 - 7.4.- La Tutoria.
- 8.- Infraestructura i Recursos:
 - 8.1.- Infraestructura.
 - 8.2.- Recursos.

1.-Justificació del programa.

L'escola d'educació especial " Llar de Sant Josep" (Centre de la Diputació de Lleida), presenta el Programa de Garantia Social per a nois i noies amb discapacitats psíquiques, a les quals es poden associar dèficits auditius que, pretenem dur a terme a partir del proper curs escolar juntament amb la col·laboració de la institució ASPROS (Associació Protectora Disminuïts Psíquics de Lleida) en l'àmbit de formació i orientació laboral.

La intencionalitat d'aquesta presentació és la d'obtenir, per part de l'Administració Educativa de la Generalitat de Catalunya el reconeixement oficial d'aquest projecte.

Tot sistema educatiu, en el període d'escolaritat obligatòria, té com a finalitat genèrica la preparació de l'alumnat per a l'assoliment de les capacitats bàsiques que li permetin actuar en societat de la manera més autònoma i responsable possible, sempre tenint en compte les capacitats i possibilitats de cadascun d'ells.

Per tant, nosaltres veient la realitat del dia a dia de l'escola ens vam adonar que hauríem de reflexionar sobre la manera d'enfocar l'ensenyança – aprenentatge dels nostres alumnes amb necessitats educatives especials que tenen edats compreses entre els 16 i 20 anys.

El fet d'allargar el període escolar fins aproximadament els 18 anys , ens va fer adonar que alentia el procés d'inserció laboral d'aquests alumnes.

Fins ara, aquest col·lectiu no podia optar a cap alternativa formativa, fins als 18 anys, a través del Servei Ocupacional i d'Inserció de l'ICASS. Les edats compreses entre els 16 i 20 anys no estan contemplades, tret que se'ls oferti un Programa de Garantia Social

Qualsevol alumne, als 16 anys i sense cap discapacitat se li ofereix una continuïtat en el seu procés formatiu a través de cursos amb caràcter professionalitzador, com són els Cicles Formatius. La situació de l'alumne amb disminució psíquica a la qual és pot associar dèficits auditius, ni a l'alumne ni a la família, els és possible fer aquesta opció.

Les característiques personals d'aquest col·lectiu indueixen a pensar que el lloc més adient per a rebre aquesta formació és en els centres que portin a terme programes de garantia social per aquest col·lectiu.

Des d'aquesta perspectiva, aprofitant l'experiència de la nostra escola i la xarxa d'empreses amb les quals té contacte ASPROS, farem possible mitjançant l'execució d'aquest programa el poder ofertar a aquest col·lectiu una Formació adient per poder incorporar-se al treball integrat, treball protegit i a la participació a la vida social i laboral activament.

2.-Objectius del Programa.

- Consolidar les capacitats bàsiques i polivalents adquirides a l'ensenyament bàsic, de manera que facilitin l'incorporació a la vida activa.
- La consecució d'un seguit de pautes, normes, habilitats, destreses, coneixements, etc. pretendríem la remotivació, la redinamització i l'orientació d'aquests nois / es, per tal que la seva transició a la vida adulta i activa no s'esdevingui com un fet nou, imprevist, incert.
- Proveir-los d'una varietat de situacions naturals que possibilitin l'actualització d'habilitats que facilitin la generalització.
- L'adquisició d'uns coneixements, procediments, hàbits, valors i les normes necessàries per orientar i afrontar amb autonomia, el desenvolupament de les capacitats de cadascun i el canvi d'actituds envers la pròpia persona, la formació, etc.

3.-Col·lectiu al que s'orienta el programa.

Atenen les necessitats educatives especials dels nostres alumnes, la nostra oferta educativa s'adreçaria a alumnes, nois i noies de 16 a 20 anys, amb discapacitats psíquiques a les quals es poden associar deficiències auditives. La previsió en la quantitat d'alumnes d'aquestes característiques que poden gaudir de la participació en aquest Projecte, serien al voltant de 10 alumnes.

4.-Estructura Acadèmica del Projecte.

Per a donar resposta a les característiques personals d'aquest alumnat i al seu ritme de treball, el centre distribuirà la durada dels diversos àmbits segons les necessitats dels nois i noies dins del total de 25 hores setmanals, atribuint a l'àmbit professionalitzador un 54'85% del temps, realitzant pràctiques en el centre especial de treball, que en el nostre cas seria a ASPROS (Polígon Industrial El Segre, parcel·la 109 al carrer Josep Baró Travé de Lleida) o en les institucions o empreses públiques o privades on ASPROS tingui acords o convenis.

Aquest programa contempla altres àmbits educatius, com l'educació física, visites guiades i complementàries al programa.

La tutoria d'aquest nois i nois és la connexió amb les famílies d'aquests alumnes a l'hora d'intentar reconduir algunes conductes i abordar i donar informació a certs temes. Tot això estaria cobert pels professionals del nostre centre participants en aquest programa, essent especialistes en atendre a nois i noies amb discapacitats psíquiques, a les quals es poden associar dèficits auditius.

Tenint en compte les característiques personals de l'alumnat al que s'adreça el present Projecte, es a dir, el programa de garantia social adaptat tindrà una duració d'un any i es portaran a terme els següents mòduls:

- Pintura
- Motors
- Jardineria
- Consergeria

5.- Formació.

5.1.-Formació Bàsica.

A l'àmbit de formació bàsica hi inclourem tots els coneixements fonamentals que consolidin els aprenentatges adquirits amb una aplicació pràctica a la vida i que afavoreixen la maduresa i la independència personal.

La formació bàsica fa especial referència a :

- Desenvolupament personal i social : autoestimulació, motivació, integració i participació.
- Àrees instrumentals: llengua, matemàtiques, coneixement del medi, educació artística (música, visual i plàstica) i educació física.

5.2.- Formació Professionalitzadora.

En l'àmbit de formació professionalitzadora treballarem les habilitats i competències pròpies del perfil professional que determini el programa.

Seràn competències professionals mitjançant pràctiques i coneixements tecnològics propis d'un perfil professional d'iniciació al treball.

5.3.- Formació i Orientació Laboral.

En l'àmbit de la Formació i l'Orientació Laboral s'explicarà els aspectes elementals de la normativa laboral i quines són les estratègies a seguir per a l'obtenció d'un lloc de treball i del seu manteniment. Tot això sempre tenint en compte les capacitats dels nostres alumnes.

5.4.- La Tutoria.

En aquest àmbit intentarem fer un seguiment grupal tractant temes d'un interès específic per als nostres nois i noies , de cara a aconseguir la integració tant en el món

laboral com en el món adult al qual s'afronten.

Potenciarem el procés de presa de decisions i ser conseqüent, la capacitat d'organitzar-se i el treballar formant part d'un equip.

També es farà un seguiment individual intentant reconduir aquelles conductes – problema que poden dificultar el procés adaptatiu integrador al que s'afronten els nostres alumnes.

6.-Durada del Projecte.

El curs és desenvolupa durant el curs escolar, 2005-06. Les hores dedicades seran les següents:

- Àmbit de Formació Professionalitzadora: 480 hores (54,85%)
- Àmbit d'Orientació Laboral : 88 hores (10%)
- Àmbit de Formació Bàsica: 243 hores (27,77%)
- Tutoria: 64 hores (7,31%)

7.-Concreció Curricular del Programa:

***Els Objectius i els Continguts de
cada àmbit de formació***

7.- FORMACIÓ BÀSICA.

Objectius Generals.

- 1.- Afavorir la transició a la vida activa ajudant a desenvolupar i consolidar la maduresa personal , a partir de l'assoliment d'hàbits i capacitats que permetin participar d'acord amb les pròpies possibilitats en la feina i en la societat.
- 2.- Consolidar les capacitats bàsiques i polivalents adquirides a l'ensenyament bàsic, de manera que facilitin la incorporació a la vida activa.
- 3.- Proporcionar un conjunt de coneixements (conceptes, habilitats i actituds) no relacionats específicament amb cap activitat professional i de competències professionals que els hi facilitaran l'adaptació a diferents tipus de treball.
- 4.-Aconseguir una preparació suficient per a la execució de tasques professionals mitjançant l'adquisició d'habilitats i competències laborals que tot i respectant les capacitats i possibilitats personals , permeti la realització d'ocupacions laborals.
- 5.- Desenvolupar els aspectes més funcionals i pràctics que tenen els continguts de les matèries que es treballaran partint d'una formació general, ampla i bàsica basada en els aprenentatges anteriors, que preparin als nois i noies a la transició a la vida activa.
- 6.- Intentar adequar l'oferta formativa a les possibles demandes del mercat laboral actuar.
- 7.- Facilitar i ajudar en la inserció laboral als nois i noies tenint en compte les característiques individuals de cada un i orientar-los en el descobriment dels seus interessos professionals.
- 8.- Potenciar el desenvolupament d'actituds laborals, de seguretat en la feina, d'acceptació de les tasques i les normes de treball, així com l'adquisició d'habilitats laborals de caràcter polivalent,
- 9.- Conèixer la capacitat d'adaptació de l'alumnat als nous requeriments tecnològics partint de les característiques individuals de cada noi / noia i als procediments de treball , les seves actituds i les relacions personals.
- 10.- Formar en l'alternança (combinació de la formació en el centre educatiu i en el centre productiu).

7.1.- FORMACIÓ PROFESSIONALITZADORA:

Aquest àmbit té com a finalitat preparar als alumnes per realitzar diverses tasques laborals i aconseguir habilitats i competències pròpies del perfil professional. Aquesta part la realitzaran a la pròpia Fundació (ASPROS), que és on realitzaran també les pràctiques, el motiu és perquè puguin tenir més facilitat en la transferència dels coneixements i que per ells sigui més significatiu.

La formació es concretarà en 4 mòduls:

Els mòduls formatius serien:

I.- PINTURA

II.- MOTORS

III.- JARDINERIA

IV.- CONSERGERIA

Cada mòdul constarà de dues parts:

1ª.- Formació Professional Polivalent.: serà la part formativa que proporciona tots aquells coneixements bàsics i genèrics que es poden aplicar en quasi totes les situacions laborals i també en la vida diària. Ajudarà a potenciar capacitat cognitives i personals.

2ª.- Formació Professional Específica: és basa en adquirir els coneixements específics per realitzar un treball en concret.

Les pràctiques laborals es desenvoluparan en tota la duració del programa per facilitar els coneixements i com s'ha comentat anteriorment puguin fer les transferències d'habilitats amb més fàcilment. Es farà un seguiment de les pràctiques i serà un treball coordinat amb el tutor dels Centre i de l'empresa.

DESENVOLUPAMENT DELS PROGRAMES FORMATIUS.

I.- PINTURA

Justificació.

Dins del Programa de Garantia Social, es realitza una sèrie de tallers perquè els alumnes aprenguin diverses metodologies de treball i diverses feines laborals perquè els seus aprenentatges siguin flexibles davant la demanda laboral de la nostra societat.

Un d'aquest aprenentatge es la feina que es realitza al taller de pintura d'aquesta manera també aprenen un tipus de món laboral més industrial i de decoració domestica o comercial.

Competències generals.

La competència general a obtenir al finalitzar el mòdul és poder desenvolupar les activitats i tasques bàsiques de pintura en diferents àmbits principalment:

- Pintura industrial
- Pintura vial
- Pintura decorativa

Objectius.

- Assolir uns coneixements bàsics sobre diferents modalitats de pintura tan des de la vessant teòrica com pràctica.
- Conèixer les grans possibilitats que a nivell social i industrial té la pintura, com a element de decoració i de protecció
- Diferenciar la qualitat final del producte.

Continguts

- Components químics de la pintura segons finalitat:
 - Plàstica
 - Esmalt

- Antiòxid
- Laques
- Vernissos

Tipus de pintura:

- Per zones d' aplicació: Interior o exterior. Pintura de carrer o vial.
 - Per material a protegir: Fusta. Metalls.
- Conèixer els tipus d' eines que s'utilitzen en la pintura i com utilitzar-les
 - Pintura industrial: Principals mètodes:
 - Al foc
 - A pressió
 - Amb arena
 - Aplicacions pràctiques:
 - Amb pistola
 - Per difusors
 - Pinzell
 - Rodet.

Metodologia.

La metodologia que s'utilitza seran classes teòriques i pràctiques, és a dir, combinar teoria tant a l'escola com a l'empresa, i la pràctica d'aquesta als tallers corresponents. Per aconseguir que els aprenentatges siguin funcionals i significatius a partir d'una millor transferència d'aquests

Duració:

La formació del taller de Pintura tindrà un temps establert de 20 dies aproximadament, és a dir, unes 120 hores.

II.- RECICLATGE DE MOTORS D'EXPLOSIÓ

Justificació.

Dins del Programa de Garantia Social, es realitza una sèrie de tallers perquè els alumnes aprenguin diverses metodologies de treball i diverses feines laborals perquè els seus aprenentatges siguin flexibles davant la demanda laboral de la nostra societat.

Un d'aquest aprenentatge es la feina que es realitza al taller de reciclatge motors d'explosió d'aquesta manera també aprenen un tipus de món laboral molt actual .

Competències generals.

La competència general a obtenir al finalitzar el mòdul es realitzar tasques de desmuntar motors amb a doble finalitat de:

- recuperació de peces per a la seva venda.
- Per a la seva reparació en un futur taller de desballestament i reciclatge de vehicles en desús.

Objectius:

- Practicar habilitats i destreses manuals en el maneig de eines tan de les més tradicionals com de les més modernes
- Eines de gran format i de precisió
- Eines elèctriques i pneumàtiques
- Conèixer el món precís de les parts del motor d'explosió
- Desmuntatge i muntatge de parts de motor i del motor sencer

Continguts

- Classificació de les eines per nom i utilitat: Claus: àllen. Inglesa. Fixa. Estrella. Tub. Etc..
- Forma de ordenar-les i guardar-les
- Lloc de treball: Banc fixa o mòbil.

- Conèixer diferents tipus de motor per la seva capacitat volumètrica (cm3) o segons el tipus de temps: Motors de 2 o 4 temps.
- Combustible: Gasolina: Origen i propietats.

Metodologia.

La metodologia que s'utilitza seran classes teòriques i pràctiques, és a dir, combinar teoria tant a l'escola com a l'empresa, i la pràctica d'aquesta als tallers corresponents. Per aconseguir que els aprenentatges siguin funcionals i significatius a partir d'una millor transferència d'aquests

Duració:

La formació del taller de Motors tindrà un temps establert de 20 dies aproximadament, és a dir, unes 120 hores.

III.- JARDINERIA

Justificació.

Dins del Programa de Garantia Social, es realitza una sèrie de tallers perquè els alumnes aprenguin diverses metodologies de treball i diverses feines laborals perquè els seus aprenentatges siguin flexibles davant la demanda laboral de la nostra societat.

Un d'aquest aprenentatge es la feina que es realitza al taller de Jardineria amb moltes possibilitats de poder-se incorporar a empreses del sector realitzant tasques apreses en un sector que genera molts llocs de treball i on aquestes persones poden desenvolupar amb molta eficàcia la seva tasca.

Competències generals.

La competència general a obtenir al finalitzar el mòdul es realitzar tasques de manteniment i construcció de Jardins, zones enjardinades i recuperació d'espais de fort impacte ambiental ja sigui en zones urbanes o rurals.

Objectius:

- Facilitar els aprenentatges en la pràctica de les tasques més elementals de l'ofici de jardiner:
 - Reg
 - Segar
 - Neteja

- Esporga
- Adobat

Continguts

- Coneixement de les principals eines per realitzar les tasques senzilles: Rasclets. Cabassos. Pales. Estisores. Carretons.
- Descripció de les màquines: Segadores: amb o sense recollidor. Ensulfatadores manuals o autònomes a motor.
- Tipus de rec: Aspersion. Gota a gota. A tesa.
- Tipus d'adob i forma d'aplicació
- Tractaments fitosanitaris: Finalitats. Formes d'aplicació.
- Ecologia i Medi Ambient: Respects. Protecció. Reciclatge de material vegetal.

Metodologia.

La metodologia que s'utilitza seran classes teòriques i pràctiques, és a dir, combinar teoria tant a l'escola com a l'empresa, i la pràctica d'aquesta als tallers corresponents. Per aconseguir que els aprenentatges siguin funcionals i significatius a partir d'una millor transferència d'aquests.

Duració:

La formació del taller de Pintura tindrà un temps establert de 20 dies aproximadament, és a dir, unes 120 hores.

IV.- CONSERGERIA

Justificació.

Dins del Programa de Garantia Social, es realitza una sèrie de tallers perquè els alumnes aprenguin diverses metodologies de treball i diverses feines laborals perquè els seus aprenentatges siguin flexibles davant la demanda laboral de la nostra societat.

Un d'aquest aprenentatge es la feina que realitza un Conserge com a suport de les tasques d'una oficina ja sigui en Entitats privades o públiques: Recepció- Telèfon. Ofimàtica. Gestions externes. Correus. etc.

Competències generals.

La competència general a obtenir al finalitzar el mòdul es poder desenvolupar tasques d'auxiliar de Consergeria per incorporar-se laboralment en Entitats públiques o privades realitzant funcions pròpies d'aquesta feina: Ofimàtica. Desplaçaments per la ciutat per realitzar diferents comandes de lliurament de documents.

Objectius

- Facilitar l'aprenentatge de les tasques més significatives que realitza la persona que ocupa aquests llocs de treball ja sigui en un institució pública o privada.
- Entrenament en la praxis de les formes i habilitats de tracte amb les persones
- Maneig correcte i coneixement dels principals documents interns i externs.

Continguts

- Principals documents: Registres d'entrada i sortida
- Formats: Original i fotocopia
- Correu:

Metodologia.

La metodologia que s'utilitza seran classes teòriques i pràctiques, és a dir, combinar teoria tant a l'escola com a l'empresa, i la pràctica d'aquesta als tallers corresponents. Per aconseguir que els aprenentatges siguin funcionals i significatius a partir d'una millor transferència d'aquests

Duració:

La formació del mòdul de Consergeria tindrà un temps establert de 20 dies aproximadament, és a dir, unes 120 hores.

7.2 FORMACIÓ I ORIENTACIÓ LABORAL

Formació i Orientació Laboral.

Aquest àmbit està encaminat a familiaritzar els alumnes amb els deures dels treballadors, la ètica laboral i també proporcionar-los-hi aquelles habilitats necessàries per poder desenvolupar adequadament un lloc de treball.

Continguts:

- Seguretat i condicions de salut en el treball.
- Taller d'iniciació als primers auxilis.
- Sensibilització en el medi ambient.
- Terminologia específica en català/ castellana.
- Treball en equip.
- Habilitats socials.
- Habilitats laborals.

Objectius:

- Informar i tenir consciència sobre la importància de la prevenció, la salut i la formació abans d'entrar a formar part d'una empresa, per tal d'evitar accidents o malalties laborals.
- Conèixer i respectar les normes de Seguretat i Higiene del respectiu lloc de treball.
- Tenir una actitud positiva i efectiva davant d'una urgència sanitària
- Descobrir els interessos professionals i la possibilitat/ dificultat de desenvolupa
- Valorar les necessitats de treballar en equip respectant la responsabilitat de cada un en el lloc que realitza.

Seguretat i condicions de salut en el treball.

Justificació:

Dins del Programa de Garantia Social, es realitza una sèrie de tallers perquè els alumnes aprenguin diverses metodologies de treball i diverses feines laborals perquè els seus aprenentatges siguin flexibles davant la demanda laboral de la nostra societat. Partint d'aquest fet es molt important la formació de la seguretat i higiene que s'ha de tenir quan s'està dins el món laboral, i que es tingui consciència dels perills que pots tenir si s'actua de manera inadequada.

Per aquest motiu, dins els Programa de Garantia Social es treballarà de forma paral·lela l'aprenentatge de la "Seguretat i condicions de salut en el treball".

Competències bàsiques.

La transferència dels coneixements adquirits en aquest procés d'ensenyament – aprenentatge en cada sector laboral, permetent una feina més segura i de qualitat per a cada alumne. Transferències de coneixements de manera funcional.

Continguts:

- Introducció.
- Concepte de Salut i prevenció.
- Els mitjans per la lluita contra els accidents laborals i les armes de prevenció.
- Diferència entre Incident, Accident i malaltia laboral.
- Introducció a la llei de Prevenció de riscos laborals.
- Senyalització.
- EPIS.

Objectius:

- Informar sobre la importància de la prevenció, la salut i la formació abans d'entrar a formar part d'una empresa, per evitar accidents o malalties laborals.
- Aprendre les actuacions adequades alhora d'actuar en el món laboral.

- Informar sobre el tipus de danys que pots tenir en el treball.

Metodologia:

La metodologia que s'utilitzarà seran classes teòriques i pràctiques, és a dir, combinar teoria tant a l'escola com a l'empresa, i la pràctica d'aquesta als tallers corresponents. Per aconseguir que els aprenentatges siguin funcionals i significatius a partir d'una millor transferència d'aquests. Aquests continguts es treballaran de manera paral·lela als altres aprenentatges laborals, ja que es una matèria que va molt lligada a la pràctica dels aprenentatges generals.

Duració:

La formació d'aquests continguts durarà tot el curs del Programa de Garantia Social. Ja que són uns aprenentatges que s'aplicaran a totes les programacions específiques. La duració serà de 88 hores

7.3 LA TUTORIA

Objectiu General: donar suport als nois i noies que realitzen aquest programa , treballant les habilitats socials per afavorir i aconseguir una bona integració tant en el món laboral com en el món adult . A la vegada que facilitar - los - hi tota una sèrie d'estratègies per a que tinguin a la seva disposició les eines necessàries i suficients per poder afrontar-se davant de totes les situacions noves per a ells. Alhora intentarem potenciar el saber prendre decisions i ser conseqüents.

Àrea: Tutoria	
OBJECTIUS	ACTITUDS, VALORS I NORMES
1.- Realitzar el seguiment evolutiu individual en aquesta nova etapa.	1.- Tenir una actitud oberta i d'interès en tot allò que se li diu.
2.- Realitzar el seguiment evolutiu grupal.	2.- Tenir actituds de respecte i saber dialogar amb les persones del seu voltant.
3.- Possibilitat que el noi / noia identifiqui les seves capacitats i aptituds i valori l'autoestima i l'esforç personal.	3.- Identificar els pensaments o habilitats cognitives necessàries per poder ser capaç de solucionar problemes interpersonals.
4.- Orientar i informar a l'alumne de tot el seu procés evolutiu.	4.- Acceptar com es cada un i intentant sent responsable , acceptant tant les crítiques positives com les negatives.
5.- Orientar i informar a tot el grup sobre temes diversos.	5.- Afavorir la conversa entre companys i els adults aprenent a ajudar a solucionar els problemes personals i de l'entorn , sabent escoltar i respectant les opinions dels demés.
6.- Treballar i desenvolupar les habilitats socials	6.- Tenir actituds adequades enfront de les diferents situacions de la vida quotidiana respectant a tots.
7.- Ser autònom tant a nivell social com	7.- Afavorir una bona imatge de sí

personal	mateix, respectant-se a ell i als altres.
8.- Orientar en els nois i noies en el temps de lleure	8.- Orientar en les diferents opcions del temps de lleure

8.- Infraestructura i Recursos.

8.1.-Infraestructura.

- Equipaments de les Escoles Especials de la Diputació de Lleida.
- Aula escolar de la nau ASPROS (Centre Especial de Treball) mobiliari i material didàctic necessaris i específics per cada àrea que es treballa.
- Aula taller de la nau ASPROS (centre Especial de Treball) mobiliari, eines i maquinàries necessàries pel desenvolupament del perfil professional.

8.2.-Recursos.

Recursos Humans:

- 1 mestre tutor de les Escoles Especials de la Llar de Sant Josep.
- 1 coordinador del programa d'Aspros.
- 1 mestre de taller d'Aspros.
- L'equip educatiu mantindrà reunions periòdiques, de manera conjunta i individual, tant amb les famílies com amb els alumnes i també col·laborarà amb les tasques assignades dins dels programes per una bona evolució dels alumnes.

Recursos Materials:

Tots aquells materials específics i didàctics que s'utilitzaran pel desenvolupament eficaç del programa, tant en la formació educativa com en la laboral.